



REPUBLIKA HRVATSKA  
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU  
Područni ured Koprivnica

KLASA: 041-01/22-03/25  
URBROJ: 613-08-22-9  
Koprivnica, 16. studenoga 2022.

# Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatska stranka  
umirovljenika  
za 2021.**

## SADRŽAJ

stranica

---

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2021.	15
	Ciljevi i područja revizije	15
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	15
	Metode i postupci revizije	16
	Nalaz za 2021.	17
	Provedba naloga i preporuka	22

## I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske stranke umirovljenika (dalje u tekstu: Stranka) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi, te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

### A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

#### ***Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima***

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Potraživanja za članarine i članske doprinose nisu evidentirana u poslovnim knjigama (glavnoj knjizi) ni iskazana u financijskim izvještajima.

Rashodi za službena putovanja i reprezentaciju u iznosu od 192.540,00 kn nisu u poslovnim knjigama evidentirani na temelju vjerodostojne dokumentacije koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Pojedini putni nalozi u iznosu od 168.505,00 kn ne sadrže podatke o vremenu kretanja na put i povratku s puta, osobnom automobilu kojim se putuje (marka i registarska oznaka automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat) te izvješće s puta. Dio računa za reprezentaciju u iznosu od 24.035,00 kn ne sadrži podatke o razlozima ugošćavanja i korisnicima usluga zbog čega nije moguće potvrditi opravdanost ostvarenja navedenih rashoda.

Blagajničko poslovanje ustrojeno je za Središnjicu i većinu organizacijskih jedinica. Pojedine organizacijske jedinice nisu poštovale odluke o visini blagajničkog maksimuma iz siječnja 2015. i prosinca 2019.

Obavljenim popisom imovine i obveza za 2021. nisu osigurani uvjeti za usklađenje stanja evidentiranog u poslovnim knjigama sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom jer pojedine organizacijske jedinice nisu dostavile podatke o obavljenom popisu, a prema Izvještaju o obavljenom popisu, stanje imovine i obveza na 31. prosinca 2021. utvrđeno popisom istovjetno je stanju evidentiranom u glavnoj knjizi. Zbog navedenog, osnovna svrha popisa, usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, nije postignuta. (točka 2. Nalaza)

## **B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA**

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

### ***Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja***

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

### ***Obveze Stranke***

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevara ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

**Obveze Državnog ureda za reviziju**

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

## II. PODACI O STRANCI

### Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Prema Statutu, Stranka je demokratska i socijalna politička stranka dragovoljno učlanjenih umirovljenika i drugih građana Republike Hrvatske, koji djeluju radi ostvarivanja utvrđenih programskih načela i ciljeva. Upisana je u Registar političkih stranaka 1996., a sjedište Stranke je Ulica Baruna Trenka 7, Zagreb.

Statutom su utvrđeni naziv, znak, sjedište i ciljevi Stranke, način informiranja javnosti, načela djelovanja, prava i obveze članova, ustrojstvo, tijela upravljanja (načini njihova izbora i opoziva, imenovanja i smjenjivanja, trajanje mandata), sredstva za rad te druga pitanja od interesa za članstvo i rad. Načela i ciljevi Stranke su zalaganje za demokraciju i razvoj parlamentarne demokracije s usmjerenošću na usvajanje i primjenu suvremenih shvaćanja političkih sloboda i ljudskih prava, sudjelovanje u izgradnji suvremene građanske, pravne i države socijalne pravde, podržavanje postupaka i aktivnosti umirovljeničkih udruga, njihovih asocijacija i institucija civilnog društva (nevladine organizacije) iz područja socijalno zaštitnih mjera za poboljšanje položaja umirovljenika i budućih umirovljenika, zalaganje za unaprjeđenje tekuće i razvojne gospodarske politike kao osnovnog uvjeta za ostvarivanje zadovoljavajućeg životnog standarda umirovljenika i drugih građana, aktivna suradnja s drugim socijalnim i demokratskim snagama koje se potvrđuju u borbi za dobrobit hrvatskih građana te druge aktivnosti utvrđene programom i Statutom Stranke.

Članom Stranke može postati svaki punoljetni, poslovno sposoban državljanin Republike Hrvatske koji vlastoručno potpiše pristupnicu kojom prihvaća Statut i Program Stranke.

Stranka je jedinstvena politička organizacija ustrojena na teritorijalnom načelu. U Registar političkih stranaka pri nadležnom ministarstvu upisane su županijske, gradske i općinske organizacije, Gradska organizacija Grada Zagreba i organizacije Stranke gradskih četvrti Grada Zagreba.

Tijela Stranke su: Skupština, Središnji odbor, Predsjedništvo, Predsjednik i Nadzorni odbor. Mandat članova tijela je četiri godine.

Skupština je najviše tijelo upravljanja, a može biti izborna i izvještajna. Skupštinu čine delegati iz općinskih i gradskih organizacija, zastupnici u Hrvatskom saboru, članovi izvršne vlasti na razini Republike Hrvatske, članovi Predsjedništva i Nadzornog odbora te predsjednici županijskih organizacija. Skupština donosi Program i Statut Stranke, utvrđuje politiku i ciljeve Stranke, bira Predsjednika Stranke i njegova zamjenika, bira (verificira izbor) potpredsjednika te članove Predsjedništva i Nadzornog odbora, donosi odluku o dodjeli povelja, diploma, zahvalnica i slično, raspravlja i odlučuje o izvješću i radu tijela Stranke između dvije Skupštine, donosi Poslovnik o radu te razmatra i druga pitanja vezana za djelovanje Stranke.

Središnji odbor je najviše tijelo Stranke između dvije izborne skupštine. Čine ga Predsjednik, potpredsjednici i članovi Predsjedništva, predsjednici i članovi županijskih organizacija, zastupnici Stranke u Hrvatskom saboru te predstavnici izvršne vlasti iz redova Stranke na razini Republike Hrvatske.

Središnji odbor utvrđuje prijedlog Statuta te njegove izmjene i dopune, raspravlja pitanja unutarnjeg ustroja i djelovanja Stranke, donosi odluku o osnivanju foruma ili savjeta za pojedina područja društveno-političkog djelovanja, kao i odbora, odnosno radnih tijela za pojedina područja djelovanja te definira djelokrug njihova rada, odlučuje o suradnji s drugim političkim strankama, udrugama umirovljenika i udrugama civilnog društva, donosi odluke o ostvarivanju međunarodne suradnje, odlučuje o mogućem osnivanju koordinacije više županijskih organizacija, utvrđuje kriterije za izbor zastupnika u Hrvatski sabor i članove tijela Stranke, donosi program rada i financijski plan za tekuću godinu, upravlja imovinom, usvaja završni račun i bilancu te obavlja i druge poslove u skladu s odredbama Statuta.

Predsjedništvo ima jedanaest članova, a čine ga Predsjednik, zamjenik predsjednika, tri potpredsjednika te šest članova Predsjedništva, koji za svoj rad odgovaraju Središnjem odboru i Skupštini. Predsjedništvo provodi odluke tijela Stranke, priprema financijske planove i donosi operativne odluke, daje prethodnu suglasnost za osnivanje županijskih, općinskih i gradskih organizacija, daje suglasnost na Pravila županijskih organizacija, koordinira rad tijela Stranke, odlučuje o formiranju zajedničkog kluba zastupnika s drugim političkim strankama i/ili nezavisnim zastupnicima u Hrvatskom saboru te obavlja i druge poslove koje mu povjeri Središnji odbor, odnosno koji su utvrđeni Statutom.

Predsjednik predstavlja, zastupa i rukovodi Strankom. Tijekom 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2022.) Predsjednik Stranke je Veselko Gabričević.

Nadzorni odbor ocjenjuje statutarnost akata i odluka, analizira izvješća o financijsko-materijalnom poslovanju te odlučuje u stegovnim predmetima i drugim prijeporima na temelju odredaba Statuta. Ima pet članova (predsjednik, zamjenik i članovi) i o svome radu izvještava Skupštinu.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Stranke su prihodi iz državnog proračuna te proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od članarina i članskog doprinosa, dobrovoljnih priloga (donacija), izdavačke djelatnosti, organizacije stranačkih manifestacija te drugih izvora.

Uz Statut doneseni su Program rada, Pravilnik o financijsko-materijalnom poslovanju, Pravilnik o unutarnjoj kontroli te Pravilnik o dodjeli nagrada, priznanja i zahvalnica.

Koncem 2021. Stranka je imala jednog zaposlenika.

### **Sustav unutarnjih kontrola**

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti. Financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Stranka je donijela unutarnje akte kojima je utvrdila odgovornost za financijsko poslovanje Stranke te kontrolu knjigovodstvenih isprava. Pravilnikom o financijsko-materijalnom poslovanju utvrđene su obveze organizacijskih jedinica i Središnjice te pravila u vezi s računovodstvenim poslovanjem, ovjeravanjem i postupanjem s knjigovodstvenom dokumentacijom.

Predsjednik Stranke ima pravo i obvezu blokirati, odnosno zatvoriti račun organizacijske jedinice Stranke koja ne poštuje zakone, Statut Stranke, navedeni Pravilnik i odluke tijela Stranke, vezano za financijsko-materijalno poslovanje. U skladu s navedenim Pravilnikom, knjigovodstvene isprave ovjerene su potpisom i pečatom odgovorne osobe organizacijske jedinice odnosno predsjednika organizacijske jedinice Stranke. Za urednu provedbu zakona i drugih propisa odgovoran je Predsjednik Stranke i predsjednici organizacijskih jedinica. Nadalje, Nadzorni odbor je tijekom godine obavljao nadzor nad djelovanjem Stranke te je obavio analizu izvješća o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke, na što nije bilo primjedbi. Računovodstvene poslove za Stranku obavlja knjigovodstveni servis na temelju zaključenog ugovora. Prema Pravilniku o unutarnjoj kontroli, za funkcioniranje sustava unutarnje kontrole (procjena financijskog poslovanja, izgradnja sustava financijskog poslovanja, sustava organiziranja službenih dokumenata i način njihova kolanja unutar Stranke i prema trećima) odgovoran je Predsjednik Stranke. Unutarnju kontrolu provodi kontrolor kojeg imenuje Predsjedništvo Stranke iz redova financijskih stručnjaka članova Stranke. Odlukom Predsjedništva iz prosinca 2020. imenovana je unutarnja kontrolorka Stranke koja je u 2021. na temelju Odluke Predsjednika Stranke obavila kontrolu organizacijskih jedinica Stranke u tri županije. O kontroli je sastavljeno Izvješće (kod pojedinih organizacijskih jedinica utvrđene su nepravilnosti u blagajničkom poslovanju te je naloženo da ih otklone), koje je predloženo Nadzornom odboru i usvojeno na sjednicama Predsjedništva i Središnjeg odbora Stranke u prosincu 2021.

Pravila ponašanja, odnosno standardi etičkog ponašanja koje trebaju poštovati članovi Stranke uređeni su Statutom. Prema odredbama Statuta, protiv člana koji narušava ugled Stranke radeći protivno odredbama njezina Programa i Statuta i aktima tijela Stranke donesenim u skladu s Programom i Statutom ili na bilo koji način djeluje protiv interesa Stranke provodi se stegovni postupak. Pravilima o stegovnom postupku, koja je u ožujku 2015. donio Središnji odbor Stranke, utvrđene su mjere u stegovnom postupku, tijela za provođenje i tijek stegovnog postupka. Tijekom 2021. raspravljalo se o stegovnim mjerama protiv pojedinih članova Stranke i organizacijskih jedinica.

Stranka poštuje propise kojima je regulirano pravo pristupa informacijama, transparentnost i odgovornost, objavljivanje propisanih izvještaja i planova te drugih akata. Vanjsku komunikaciju provodi putem organiziranja skupova i konferencija za tisak, posredstvom javnih priopćenja preko društvenih mreža i vlastitih mrežnih stranica na kojima su, osim informacija o političkom djelovanju, objavljeni Statut i Program.

## **Planiranje**

Godišnji program rada i Financijski plan za 2021. donio je Središnji odbor u prosincu 2020., a Izmjene financijskog plana u prosincu 2021.

Financijskim planom planirani su ukupni prihodi i rashodi u iznosu od 1.675.000,00 kn. Izmjenama financijskog plana prihodi su planirani u iznosu od 1.364.000,00 kn, što je 311.000,00 kn ili 18,6 % manje od plana, rashodi u iznosu od 1.511.000,00 kn, što je 164.000,00 kn ili 9,8 % manje od plana, te manjak prihoda u iznosu od 147.000,00 kn, koji je planirano pokriti viškom prihoda iz prethodnog razdoblja. Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna u iznosu od 1.149.000,00 kn, prihode od članarina i članskog doprinosa u iznosu od 145.000,00 kn, dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 60.000,00 kn te ostale prihode u iznosu od 10.000,00 kn.



Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 1.350.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 110.000,00 kn, financijske rashode u iznosu od 26.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 15.000,00 kn te druge rashode u iznosu od 10.000,00 kn.

Programom rada za 2021. Stranka je utvrdila aktivnosti koje planira obavljati u 2021., a odnose se na razvoj parlamentarne demokracije, unutarstranačke aktivnosti, suradnju s drugim političkim strankama u Republici Hrvatskoj te nastavak i proširenje suradnje s političkim strankama iz susjednih zemalja. U okviru razvoja parlamentarne demokracije planirala je zalagati se za zaštitu ljudskih prava i političkih sloboda, za realizaciju izbornog programa, jačanje suradnje s udrugama i sindikatom umirovljenika, održanje postojeće razine mirovine i provođenje održivog sustava usklađivanja mirovina u odnosu na rast prosječne plaće u Republici Hrvatskoj, unaprjeđenje mirovinskog i socijalnog sustava te provođenje drugih aktivnosti kojima će pozitivno djelovati na položaj i životni standard umirovljenika. U okviru unutarstranačkih aktivnosti planirala je sudjelovati na lokalnim izborima, pratiti rad i analizirati djelovanje Stranke na terenu, osnivati nove temeljne organizacije te provoditi druge aktivnosti u cilju jačanja Stranke.

### **Financijski izvještaji**

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2021. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca, Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu. Navedeni financijski izvještaji, s propisanim priložima (Godišnji program rada i Financijski plan za 2021. te Izvješće o primljenim donacijama tijekom 2021.), dostavljeni su u propisanom roku Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Izmjene financijskog plana za 2021., koje je donio Središnji odbor u prosincu 2021., dostavljene su Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije (svibanj 2022.).

#### **a) Izvještaj o prihodima i rashodima**

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 1.454.951,00 kn, što je 626.351,00 kn ili 30,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 90.951,00 kn ili 6,7 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

## Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	590.853,00	398.601,00	67,5
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	1.290.700,00	802.970,00	62,2
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	151.738,00	123.631,00	81,5
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	10.000,00	45.000,00	450,0
5.	Drugi prihodi	38.011,00	84.749,00	223,0
	Ukupni prihodi	2.081.302,00	1.454.951,00	69,9

Najznačajniji udjel u ostvarenim prihodima imaju prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 802.970,00 kn ili 55,2 % te prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 398.601,00 kn ili 27,4 %. Svi drugi prihodi (članarine i članski doprinos, dobrovoljni prilogi/donacije i drugi prihodi) iznose 253.380,00 kn i imaju udjel od 17,4 %.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 398.601,00 kn odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke ostvarene na temelju odredaba članka 6., stavka 1. i članka 7., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskom saboru i nezavisni zastupnici tako da se sredstva raspoređuju na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog zastupnika u Hrvatskom saboru, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih zastupničkih mjesta prema konačnim rezultatima izbora za zastupnike u Hrvatski sabor, te odluka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 6/21, 78/21 i 107/21), koje je donio Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora u siječnju, srpnju i rujnu 2021. Stranka u 10. sazivu Hrvatskoga sabora ima jednog zastupnika za kojeg su sredstva doznačavana tromjesečno na središnji račun Stranke.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 802.970,00 kn odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke ostvarene na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članaka 6. i 7. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave.

Odredbom članka 96. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17).

Prema evidenciji Stranke, do lokalnih izbora 2021. Stranka je imala 158 članova u predstavničkom tijelu jedinica samouprave, a nakon lokalnih izbora ima 113 članova. Sredstva je uplatilo 129 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (17 županija i Grad Zagreb, 53 grada te 58 općina). Stranka koncem 2021. u poslovnim knjigama ima evidentirana potraživanja od jedinica samouprave u iznosu od 256.903,00 kn.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 123.631,00 kn. Odnose se na članarine u iznosu od 104.664,00 kn i članske doprinose u iznosu od 18.967,00 kn. Obveza uplate članarine, čija visina ovisi o vrstama primanja i socijalnom statusu člana, utvrđena je Statutom, Pravilnikom o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke te Odlukom o visini članarine, koju je Središnji odbor donio u prosincu 2012. Nadalje, odredbama Statuta utvrđeno je da član koji nije uplatio članarinu u tekućoj godini do roka donošenja odluke o raspisivanju unutarstranačkih izbora ili izbora za predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i zastupnika u Hrvatskom saboru ili nije podmirio druge financijske obveze prema Stranci ne može biti kandidat na tim izborima, odnosno član se briše iz evidencije članstva ako godinu dana ne plati članarinu. Za primljene članarine vođene su evidencije te su izdavane potvrde uplatiteljima. Članski doprinos su, prema odredbama Statuta i Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju, obvezni plaćati dužnosnici Stranke izabrani na izbornim listama Stranke ili imenovani uz podršku Stranke u zakonodavna i predstavnička tijela, tijela izvršne vlasti, kao i članovi upravnih vijeća, nadzornih i upravnih odbora, ako za obnašanje tih dužnosti dobivaju plaću ili naknadu, u najmanjoj visini od 1,0 % do 3,0 % netonaknade, ovisno o funkciji. Stranka je ustrojila evidenciju članova koji su dužni plaćati članski doprinos, a za primljene članske doprinose izdavane su potvrde uplatiteljima.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni u iznosu od 45.000,00 kn odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje redovne političke aktivnosti ostvarene u novcu od jedne fizičke osobe u iznosu od 5.000,00 kn te dviju pravnih osoba u ukupnom iznosu od 40.000,00 kn. Dobrovoljni prilogi (donacije) primljeni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političke aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) vođene su evidencije, zaključivani ugovori i izdavane potvrde.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni u iznosu od 84.749,00 kn, najvećim dijelom odnose se na prihode od uplata političkih stranaka – koalicijskih partnera (Hrvatske demokratske zajednice, Hrvatske narodne stranke – liberalnih demokrata, Hrvatske socijalno-liberalne stranke, Istarskog demokratskog saveza) s kojima je Stranka kao nositelj koalicijskog sporazuma sudjelovala na lokalnim izborima za izbor članova predstavničkih tijela jedinica samouprave za financiranje izborne promidžbe u iznosu od 59.000,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.932.275,00 kn, što je 120.195,00 kn ili 6,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 421.275,00 kn ili 27,9 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	284.880,00	101.957,00	35,8
2.	Materijalni rashodi	1.361.153,00	1.495.740,00	109,9
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	94.162,00	285.248,00	302,9
2.2.	Drugi materijalni rashodi	1.266.991,00	1.210.492,00	95,5
3.	Rashodi amortizacije	22.152,00	23.333,00	105,3
4.	Financijski rashodi	26.107,00	26.581,00	101,8
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	29.131,00	8.300,00	28,5
6.	Drugi rashodi	88.657,00	276.364,00	311,7
	Ukupni rashodi	1.812.080,00	1.932.275,00	106,6
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	2.081.302,00	1.454.951,00	69,9
	Višak prihoda	269.222,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	477.324,00	-

Najznačajniji udjel u ostvarenim rashodima imaju materijalni rashodi u iznosu od 1.495.740,00 kn ili 77,4 % ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 134.587,00 kn ili 9,9 %, najvećim dijelom zbog povećanja rashoda za promidžbu i informiranje (za 191.086,00 kn). Svi drugi rashodi (rashodi za zaposlene, rashodi amortizacije, financijski i rashodi za donacije/pomoći te drugi) iznose 436.535,00 kn ili 22,6 % ukupno ostvarenih rashoda.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 101.957,00 kn, što je 5,3 % ukupno ostvarenih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 182.923,00 kn ili 64,2 % jer je jednom zaposleniku koncem 2020. istekao ugovor o radu na određeno vrijeme. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 85.800,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 14.157,00 kn i druge rashode za zaposlene (božićnica, dar za djecu) u iznosu od 2.000,00 kn. Plaće su obračunane u skladu sa zaključenim ugovorom o radu te propisima koji uređuju obračun i isplatu plaća i drugih naknada zaposlenima.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 285.248,00 kn, što je 14,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za izbornu promidžbu za lokalne izbore u dijelu koji se odnosi na izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 169.755,00 kn te za promidžbu i informiranje u okviru redovnog poslovanja u iznosu od 115.493,00 kn.

S obzirom na to da su u okviru drugih rashoda, u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi u iznosu od 234.016,00 kn koji se također odnose na izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i kandidata za općinskog načelnika, gradonačelnika te njihovih zamjenika, ukupno su ostvareni rashodi za promidžbu i informiranje za lokalne izbore u iznosu od 403.771,00 kn. Stranka nema u poslovnim knjigama u okviru drugih rashoda osigurane podatke odvojeno za rashode za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i rashode za izbor kandidata za općinskog načelnika, gradonačelnika te njihovih zamjenika.

Rashodi za promidžbu i informiranje za lokalne izbore ostvareni u iznosu od 169.755,00 kn odnose se na rashode za financiranje izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima je Stranka sudjelovala samostalno te s drugim političkim strankama (između ostalog, s Hrvatskom demokratskom zajednicom, Hrvatskom narodnom strankom – liberalnim demokratima, Hrvatskom socijalno-liberalnom strankom i Istarskim demokratskim savezom) kao nositelj koalicijskog sporazuma. Ostvareni su za druge nespomenute materijalne rashode u iznosu od 68.301,00 kn, promidžbu (medijsko oglašavanje putem elektroničkih medija) u iznosu od 66.670,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 13.407,00 kn, intelektualne usluge u iznosu od 12.410,00 kn te reprezentaciju u iznosu od 8.967,00 kn. U skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, Stranka je otvorila posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe (gdje je sudjelovala samostalno ili kao nositelj koalicijskog sporazuma), sastavila propisane financijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe (obrazac FIN-IZVJ-IP) sa sastavnim dijelovima te ih dostavila unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja Državnom izbornom povjerenstvu (objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva). Provjerom rashoda za izbornu promidžbu iskazanih u financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe (obrazac FIN-IZVJ-IP) i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe (obrazac IZ-T-IP) utvrđeno je da su rashodi za izbornu promidžbu u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke evidentirani i iskazani na propisanim računima računskog plana za neprofitne organizacije te da su jednaki iskazanim rashodima u navedenim financijskim izvještajima. Stranka je za izbore gdje je sudjelovala kao nositelj koalicijskog sporazuma s drugim političkim strankama na temelju zaključenih sporazuma u kojima je, između ostalog, utvrđena raspodjela ukupnih troškova izborne promidžbe, u poslovnim knjigama u cijelosti evidentirala rashode izborne promidžbe (i rashode koalicijskog partnera).

Rashodi za financiranje izborne promidžbe ostvareni u iznosu od 234.016,00 kn odnose se na rashode za izbore članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i kandidata za općinskog načelnika, gradonačelnika te njihovih zamjenika na temelju sporazuma koje je Stranka zaključila s drugim političkim strankama nositeljima koalicijskih sporazuma. U sporazumima je navedeno da će druge političke stranke i kandidati otvoriti posebne račune u svrhu financiranja troškova izborne promidžbe zajedničkih lista i kandidata. Također, u pojedinim sporazumima je navedeno da su potpisnici obvezni sudjelovati u troškovima razmjerno zastupljenosti pojedinih političkih stranaka na zajedničkim listama, odnosno kandidata za izvršnu vlast, a da nisu utvrđeni planirani iznosi troškova izborne promidžbe, dok su u nekim sporazumima troškovi utvrđeni u apsolutnom iznosu. Nadalje, u pojedinim sporazumima utvrđeni su načini raspodjele naknade troškova izborne promidžbe iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te da će moguća otvorena pitanja rješavati dogovorno.

Stranka je sredstva doznačena na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su otvorile političke stranke – nositelji koalicijskog sporazuma u svojim poslovnim knjigama evidentirala kao rashod. Iako su od pojedinih koalicijskih partnera – nositelja koalicijskih lista dobiveni obračuni financiranja zajedničkog izlaska na izbore, Stranka u poslovnim knjigama nije provela evidentiranja u skladu s navedenim obračunima.

Skreće se pozornost da je sporazumima o zajedničkom izlasku na izbore, između ostalog, potrebno jasno i nedvojbeno urediti način financiranja i sastavljanja obračuna zajedničkog izlaska na izbore, kao i raspodjelu sredstava koja se ostvaruju na temelju izbornih rezultata, kako bi podaci o financiranju izborne promidžbe u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, kao i financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe bili evidentirani, odnosno iskazani u skladu s okvirom financijskog poslovanja i elementima računovodstvenog sustava neprofitnih organizacija. Kada je Stranka nositelj koalicijskog sporazuma, primljene predujmove treba evidentirati u okviru obveza za predujmove od koalicijskih partnera za financiranje izborne promidžbe za lokalne izbore, a ukupne rashode izborne promidžbe, po okončanju izbora i obračunu udjela u troškovima, treba umanjiti za dio rashoda koji se odnose na koalicijske partnere. Kada je Stranka koalicijski partner, dane predujmove u poslovnim knjigama treba evidentirati u okviru potraživanja za dane predujmove nositeljima koalicijskog sporazuma, a po okončanju izbora i obračunu udjela u troškovima, treba evidentirati rashode za izbornu promidžbu na pripadajućim skupinama računa računskog plana.

#### – Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.210.492,00 kn. Odnose se na rashode za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 307.472,00 kn, naknade troškova službenih putovanja (korištenje osobnih automobila u službene svrhe, dnevnice, cestarine) u iznosu od 277.422,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 186.303,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 140.089,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 114.466,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 97.403,00 kn te na rashode za naknade troškova zaposlenima, usluge tekućeg i investicijskog održavanja, komunalne, računalne i druge usluge te druge nespomenute materijalne rashode u iznosu od 87.337,00 kn.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 307.472,00 kn odnose se na rashode za usluge, koje su obavljene na temelju ugovora o djelu (obavljanje financijsko-računovodstvenih, tajničkih i administrativnih poslova te poslova čišćenja). Na Središnjicu se odnosi 196.989,00 kn, a na druge organizacijske jedinice 110.483,00 kn.

Od ukupnih rashoda za naknade troškova službenih putovanja u iznosu od 277.422,00 kn, na Središnjicu se odnosi 173.261,00 kn, a na druge organizacijske jedinice 104.161,00 kn. Od ukupnih rashoda za reprezentaciju u iznosu od 186.303,00 kn, na Središnjicu se odnosi 18.030,00 kn, a na druge organizacijske jedinice 168.273,00 kn.

#### – Financijski rashodi

Financijski rashodi u iznosu od 26.581,00 kn odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa.

## – Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 276.364,00 kn. Odnose se na rashode za financiranje izborne promidžbe za lokalne izbore (izbor predstavničkih i izvršnih tijela) u iznosu od 234.016,00 kn, različite druge rashode (TV pretplata, rashodi za zatvaranje organizacijskih jedinica – usklađenja i drugo) u iznosu od 25.182,00 kn i novčane kazne za prekršaje po sudskim presudama u iznosu od 17.166,00 kn.

## – Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2021. iznosi 477.324,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih razdoblja iznosi 987.390,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 510.066,00 kn.

## b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 952.569,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

## Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2021.	31. prosinca 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	102.525,00	90.605,00	88,4
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	39.409,00	38.659,00	98,1
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	63.116,00	51.946,00	82,3
2.	Financijska imovina	1.125.191,00	861.964,00	76,6
2.1.	Novac u banci i blagajni	1.044.932,00	603.441,00	57,7
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	1.036,00	1.620,00	156,4
2.3.	Potraživanja za prihode	79.223,00	256.903,00	324,3
	Ukupno imovina	1.227.716,00	952.569,00	77,6
3.	Obveze	191.989,00	394.165,00	205,3
3.1.	Obveze za rashode	144.020,00	137.262,00	95,3
3.2.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	47.969,00	256.903,00	535,6
4.	Vlastiti izvori	1.035.727,00	558.404,00	53,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	1.227.716,00	952.569,00	77,6

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2021. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom 2021. za 275.147,00 kn ili 22,4 %. Nefinancijska imovina smanjena je za 11.920,00 kn zbog obračuna ispravka vrijednosti, a financijska imovina smanjena je za 263.227,00 kn, najvećim dijelom zbog smanjenja novčanih sredstava u banci i blagajni.

Nefinancijska imovina u iznosu od 90.605,00 kn odnosi se na vrijednost uredskog namještaja i opreme u iznosu od 51.946,00 kn te vrijednosti ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja u iznosu od 38.659,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 861.964,00 kn odnosi se na novac na žiroračunu u iznosu od 427.469,00 kn i u blagajni u iznosu od 175.972,00 kn, potraživanja za prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 256.903,00 kn te ostala potraživanja u iznosu od 1.620,00 kn.

Obveze za rashode u iznosu od 137.262,00 kn odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu od 108.752,00 kn, obveze za naknade osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 12.791,00 kn, obveze za zaposlene u iznosu od 8.960,00 kn i druge obveze u iznosu od 6.759,00 kn.

Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja u iznosu od 256.903,00 kn odnose se na odgođeno priznavanje prihoda, odnosno na nenaplaćene prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Vlastiti izvori u iznosu od 558.404,00 kn odnose se na višak prihoda u iznosu od 510.066,00 kn (višak prethodnog razdoblja u iznosu od 987.390,00 kn te manjak za 2021. u iznosu od 477.324,00 kn) i druge vlastite izvore u iznosu od 48.338,00 kn.



### III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 26. svibnja do 15. studenoga 2022.

#### Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom Stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

#### Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
4. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
5. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
6. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
7. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20 i 1/21)

8. Pravilnik o financijsko-materijalnom poslovanju Hrvatske stranke umirovljenika, od 16. prosinca 2014.
9. Statut, od 16. studenoga 2018.
10. Godišnji program rada, Financijski plan te Izmjene i dopune financijskog plana za 2021.

### **Metode i postupci revizije**

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama Stranke radi pribavljanja obrazloženja u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

## **Nalaz za 2021.**

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje.

### 1. Planiranje

- 1.1. Stranka je donijela Godišnji program rada i Financijski plan za 2021. te Izmjene financijskog plana za 2021. Financijski plan te njegove Izmjene sastoje se od plana prihoda i rashoda, ali ne sadrže obrazloženje Financijskog plana. Plan zaduživanja i otplate za 2021. nije sastavljen jer se Stranka u 2021. nije namjeravala zaduživati te nema otplate po prethodno preuzetim obvezama.

Prema odredbi članka 50. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, političke stranke koje vode dvojno knjigovodstvo dužne su financijski plan za iduću kalendarsku godinu sastaviti u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Odredbama članka 5., stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 12. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplate te obrazloženja financijskog plana. Nadalje, prema odredbama članka 17. navedenog Pravilnika, obrazloženje financijskog plana sastoji se od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan; obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

***Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje financijskog plana i njegovih izmjena u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.***

Programom rada za 2021. Stranka je utvrdila aktivnosti koje planira obavljati u 2021., a odnose se na razvoj parlamentarne demokracije, unutarstranačke aktivnosti, suradnju s drugim političkim strankama u Republici Hrvatskoj te nastavak i proširenje suradnje s političkim strankama iz susjednih zemalja. Uz pojedine aktivnosti iz Godišnjeg programa rada nisu navedeni planirani rashodi prema vrstama i iznosima za njihovu provedbu te izvorima financiranja, kako bi se stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada. Prema odredbi članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, politička stranka ostvarena financijska sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

**Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada uz opis glavnih aktivnosti navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada. Također, preporučuje na knjigovodstvenim ispravama navesti na koju se aktivnost odnose ostvareni rashodi, što bi omogućilo kontrolu korištenja sredstava po programskim aktivnostima te pratiti ostvarenje rashoda prema aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada.**

## 2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema Zakonu o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

– Evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

Stranka je u 2021. imala 9 407 članova te je ostvarila prihode od članarina u iznosu od 104.664,00 kn i članskog doprinosa u iznosu od 18.967,00 kn. Potraživanja za prihode od članarina i članskog doprinosa nisu evidentirana u poslovnim knjigama (glavnoj knjizi) ni iskazana u financijskim izvještajima.

Prema odredbama Statuta i Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke, članarinu je obvezan plaćati svaki član. Prema Odluci Središnjeg odbora Stranke iz prosinca 2012., godišnja članarina za članove s mjesečnim primanjima do 2.000,00 kn iznosi 10,00 kn, a za članove s mjesečnim primanjima iznad 2.000,00 kn iznosi 20,00 kn. Članski doprinos su, prema odredbama Statuta i Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju, obvezni plaćati dužnosnici Stranke izabrani na izbornim listama Stranke ili imenovani uz podršku Stranke u zakonodavna i predstavnička tijela, tijela izvršne vlasti, kao i članovi upravnih vijeća, nadzornih i upravnih odbora, ako za obnašanje tih dužnosti dobivaju plaću ili naknadu, u najmanjoj visini od 1,0 % do 3,0 % netonaknade, ovisno o funkciji. Stranka je ustrojila evidenciju članstva i evidenciju članova koji su dužni plaćati članski doprinos, međutim, navedene evidencije nisu potpune jer ne sadrže podatke potrebne za utvrđivanje visine članarine i članskog doprinosa članova te podatke o uplatama, odnosno ne sadrže podatke potrebne za evidentiranje potraživanja u poslovnim knjigama te iskazivanje u financijskim izvještajima.

Prema odredbama članka 10. i 29. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, između ostalog, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a financijski izvještaji neprofitne organizacije jesu izvještaji o stanju i strukturi, te promjenama u vrijednosti i obujmu imovine, obveza, vlastitih izvora, prihoda i rashoda. Prema odredbi članka 22. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, skupina računa 16 sadrži, između ostalog, i potraživanja za prihode od članarina i članskih doprinosa.

**Državni ured za reviziju preporučuje dopuniti evidenciju članstva i članova koji su dužni plaćati članski doprinos sa svim podacima potrebnim za utvrđivanje potraživanja od članova.**

***Nalaže evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima potraživanja od članarina i članskih doprinosa u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.***

– Knjigovodstvene isprave

Rashodi za službena putovanja i reprezentaciju u iznosu od 192.540,00 kn u poslovnim knjigama nisu evidentirani na temelju vjerodostojne dokumentacije koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Pojedini putni nalozi u iznosu od 168.505,00 kn ne sadrže podatke o vremenu kretanja na put i povratku s puta, osobnom automobilu kojim se putuje (marka i registarska oznaka automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat) te izvješće s puta. Prema odredbama članka 8. Pravilnika o porezu na dohodak, izdaci za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja i drugo) obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom, potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta.

Dio računa za reprezentaciju u iznosu od 24.035,00 kn ne sadrži podatke o razlozima ugošćivanja i korisnicima usluga zbog čega nije moguće potvrditi opravdanost ostvarenja navedenih rashoda.

Prema odredbama članaka 7. i 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo propisano ovim Zakonom temelji se na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija, a knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

***Državni ured za reviziju nalaže evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Nalaže obračunavati i isplaćivati troškove službenih putovanja na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrži sve propisane podatke u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.***

– Blagajničko poslovanje

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., stanje novca u blagajni iznosi 175.972,00 kn. Blagajničko poslovanje ustrojeno je za Središnjicu i većinu organizacijskih jedinica. Odlukama o visini blagajničkog maksimuma iz siječnja 2015. odnosno prosinca 2019., utvrđeno je da za općinske organizacije blagajnički maksimum iznosi 2.000,00 kn, gradske organizacije 3.000,00 kn, županijske organizacije 5.000,00 kn te za Središnjicu 10.000,00 kn. Pojedine organizacijske jedinice nisu poštovale navedene odluke, nego su zadržavale novac u blagajni u iznosima većim od dopuštenog (od najmanje 24,00 kn do najviše 10.460,00 kn).

***Državni ured za reviziju nalaže postupanje u skladu s Odlukom o visini blagajničkog maksimuma.***

– Popis imovine i obveza

Stranka je obavila popis imovine i obveza za 2021. Odredbama Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke utvrđeno je da su sve organizacijske jedinice Stranke dužne obaviti popis imovine i obveza na 31. prosinca prethodne godine i dostaviti ga u Središnjicu najkasnije do 15. siječnja tekuće godine. Odlukom Središnjeg odbora Stranke iz prosinca 2021. imenovana je Komisija za popis imovine i obveza. Za dostavu popunjenih obrazaca za popis imovine i obveza organizacijskih jedinica u Središnjicu Stranke zaduženi su predsjednici organizacijskih jedinica Stranke kojima su dostavljene upute vezane za obavljanje popisa imovine i obveza. Komisija za popis sastavila je Izvještaj o obavljenom popisu. Sastavni dio Izvještaja su jedinstvene popisne liste dugotrajne imovine i sitnog inventara. Popisne liste novčanih sredstava na žiroračunu i blagajni, potraživanja prema pojedinačnim dužnicima i iznosima potraživanja te obveza prema pojedinačnim vjerovnicima i iznosima obveza nisu sastavljene, nego su navedena imovina i obveze popisani prema podacima iz glavne knjige. Prema navedenom Izvještaju, stanje imovine i obveza na 31. prosinca 2021. utvrđeno popisom istovjetno je stanju evidentiranom u glavnoj knjizi, iako pojedine organizacijske jedinice nisu dostavile podatke o obavljenom popisu. Zbog navedenog, osnovna svrha popisa, usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, nije postignuta. Odluku o usvajanju rezultata popisa Predsjednik Stranke donio je u veljači 2022.

Prema odredbama članaka 19. i 20. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija dužna je, između ostalog, najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste jesu knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi povjerenstva za popis.

***Državni ured za reviziju nalaže obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.***

*Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji. U Očitovanju navodi da su financijski izvještaji za 2021. sastavljeni na osnovi prikupljene dokumentacije organizacijskih oblika u uvjetima pandemije COVID-19. Također, navodi da je već i tijekom 2022. poduzela konkretne mjere (između ostalog, donošenje odluke o ukidanju svih podračuna organizacijskih oblika te će se ubuduće financijsko poslovanje Stranke voditi putem jednog računa; donošenje odluke o ukidanju suvišnih blagajni, kao i odluke o plaćanju putnih troškova putem tekućeg računa osobe koja ispostavlja obračun).*

## Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2020., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2021. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuka iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

### Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Planiranje	2020.	U financijskom planu utvrditi planirani rezultat poslovanja u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	28. veljače 2022.	provedeno
2.		2020.	Sastaviti obrazloženje financijskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	28. veljače 2022.	nije provedeno
3.		2020.	Pratiti ostvarenje rashoda prema aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada.	28. veljače 2022.	nije provedeno
4.	Računovodstveno poslovanje	2020.	Dopuniti evidenciju članstva i članova koji su dužni plaćati članski doprinos sa svim podacima potrebnim za utvrđivanje potraživanja od članova.	28. veljače 2022.	nije provedeno
5.		2020.	Evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima potraživanja za članarine i članske doprinose u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28. veljače 2022.	nije provedeno
6.		2020.	Evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te obračunavati i isplaćivati troškove službenih putovanja na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrži sve propisane podatke u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.	28. veljače 2022.	nije provedeno
7.		2020.	Postupanje u skladu s Odlukom o visini blagajničkog maksimuma.	28. veljače 2022.	nije provedeno
8.		2020.	Obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	28. veljače 2022.	nije provedeno



**Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporuci Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni.**

*1.2. Stranka je suglasna sa statusom naloga i preporuke iz prošle revizije.*